

ఇరాన్ - హోర్ముజ్ జలసంధి వివాదం: ముఖ్య అంశాలు

1. హోర్ముజ్ జలసంధి (STRAIT OF HORMUZ) - తాజా పరిణామాలు

- **అనుమతి పొందిన దేశాలు:** హోర్ముజ్ జలసంధి ద్వారా తమ నౌకల రాకపోకలకు ఇరాన్ ప్రభుత్వం 5 దేశాలకు మాత్రమే అనుమతిని ఇచ్చింది. అవి: **భారత్, చైనా, రష్యా, ఇరాక్ మరియు పాకిస్తాన్.**
- **సార్వభౌమాధికారం:** ఈ జలసంధిపై తమకు పూర్తి సార్వభౌమాధికారం ఉందని ఇరాన్ విదేశాంగ మంత్రి **అబ్బాస్ అరాగ్చి** ప్రకటించారు.
- **నేపథ్యం:** ఫిబ్రవరి 28న అమెరికా, ఇజ్రాయెల్ దేశాలు ఇరాన్ పై యుద్ధం ప్రకటించినప్పటి నుండి ఈ ప్రాంతంలో ఉద్రిక్తతలు పెరిగాయి. దీనివల్ల సాధారణంగా రోజుకు 100కు పైగా వెళ్లే నౌకల సంఖ్య ప్రస్తుతం పదుల లోపుకు పడిపోయింది.

2. IRIS దెనా (IRIS DENA) నౌక మునక & భారత్ సహాయం

- **ఘటన:** విశాఖపట్నంలో జరిగిన నౌకాదళ విన్యాసాల అనంతరం తిరిగి వెళ్తుండగా, మార్చి 4న శ్రీలంక తీరంలో అమెరికా సబ్ మెరైన్ దాడిలో ఇరాన్ ఫ్రిగేట్ **'IRIS Dena'** మునిగిపోయింది.
- **భారత్ పాత్ర:** ఈ దాడి సమయంలో మిగిలిన రెండు ఇరాన్ నౌకలు (**IRIS Lavan, IRIS Bushehr**) సురక్షిత ప్రాంతాలకు చేరడంలో భారత్ మరియు శ్రీలంక అందించిన సహాయానికి ఇరాన్ కృతజ్ఞతలు తెలిపింది.
- **ప్రస్తుత స్థితి:** IRIS Lavan ప్రస్తుతం కొచ్చి (భారత్) రేవులో, IRIS Bushehr ట్రింకోమలీ (శ్రీలంక) రేవులో ఉన్నాయి.

3. భారత్ నౌకల రాకపోకలు

- యుద్ధం ప్రారంభమైనప్పటి నుండి హోర్ముజ్ జలసంధి గుండా ప్రయాణించిన **భారత జెండా కలిగిన నౌకలు:**

1. జగ్ వసంత్ (Jag Vasant)
2. పైన్ గ్యాస్ (Pine Gas)
3. శివాలిక్ (Shivalik)
4. నందా దేవి (Nanda Devi)

4. దౌత్యపరమైన అంశాలు

- **మధ్యవర్తిత్వం:** అమెరికా-ఇరాన్ మధ్య ప్రత్యక్ష చర్చలు లేవు. అయితే **పాకిస్తాన్, టర్కీ, ఈజిప్ట్** వంటి దేశాలు మధ్యవర్తులుగా (Intermediaries) వ్యవహరిస్తూ సందేశాలను చేరవేస్తున్నాయి.
- అమెరికా పంపిన 15 అంశాల ప్రతిపాదనను ఇరాన్ పరిశీలిస్తోంది.

పరీక్షల కోసం భౌగోళిక ముఖ్యాంశాలు (STATIC GK CONNECTION):

- **హోర్ముజ్ జలసంధి (Strait of Hormuz):** ఇది పర్షియన్ గల్ఫ్ మరియు ఒమన్ గల్ఫ్ ను కలుపుతుంది. ప్రపంచ చమురు సరఫరాలో దాదాపు 20% ఈ మార్గం గుండానే జరుగుతుంది.
- **భౌగోళిక సరిహద్దులు:** దీని ఉత్తర తీరంలో ఇరాన్, దక్షిణ తీరంలో ఒమన్ (ముసందమ్ ద్వీపకల్పం) మరియు యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ (UAE) ఉన్నాయి.

వీటి ప్రభుత్వ PNG ప్రాజెక్ట్: ముఖ్యాంశాలు

1. పథకం లక్ష్యం & విస్తరణ

- **లక్ష్యం:** రాష్ట్రవ్యాప్తంగా LPG సిలిండర్ల స్థానంలో **పైప్డ్ నేచురల్ గ్యాస్ (PNG)** వాడకాన్ని ప్రోత్సహించడం.
- **టార్గెట్:** మొత్తం 10 లక్షల కొత్త PNG కనెక్షన్లు ఇవ్వాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. ఇందులో భాగంగా వచ్చే నెలలోనే 1 లక్ష కనెక్షన్లు పూర్తి చేయాలని నిర్ణయించారు.
- **ముఖ్య నగరాలు:** ప్రారంభ దశలో గుంటూరు, నెల్లూరు, కాకినాడ మరియు విశాఖపట్నం వంటి నగరాలపై దృష్టి సారించారు. అలాగే రాష్ట్రంలోని **ప్రధాన దేవాలయాలలో** కూడా PNG సౌకర్యాన్ని ప్రవేశపెట్టనున్నారు.

2. ఆర్థిక ప్రోత్సాహకాలు & సబ్సిడీ (SUBSIDIES)

- **దీపం పథకం వర్తింపు:** సాధారణంగా LPG వినియోగదారులకు అందే 'దీపం' పథకం ప్రయోజనాలను ఇప్పుడు PNG వినియోగదారులకు కూడా వర్తింపజేస్తారు.
- **నగదు బదిలీ (DBT):** గ్యాస్ కనెక్షన్ మార్చుకునే వారికి మూడు LPG సిలిండర్ల ఖర్చుకు సమానమైన ₹2,400లను డైరెక్ట్ బెనిఫిట్ ట్రాన్స్ఫర్ (DBT) ద్వారా అందిస్తారు.
- **ద్వైమాసిక సాయం:** ప్రస్తుతం LPG వినియోగదారులకు 4 నెలలకు ఒకసారి ఉచిత సిలిండర్ అందుతుండగా, PNG వినియోగదారులకు దీనికి సమానమైన ఆర్థిక సాయాన్ని **ప్రతి రెండు నెలలకు ఒకసారి** అందజేస్తారు.

3. విధానపరమైన సంస్కరణలు (POLICY REFORMS)

- **సింగిల్ విండో అనుమతులు:** గ్యాస్ పైప్లైన్ల నిర్మాణానికి అవసరమైన అనుమతులను కేవలం 24 గంటల్లోనే మంజూరు చేస్తారు, లేదా ఆటోమేటిక్ ప్రాసెస్ ద్వారా క్లియర్ చేస్తారు.
- **GST సవరణలు:** PNGపై GST 5% నుండి 25%కి పెరగడం వల్ల వినియోగదారులపై భారం పడుతోందని, దీనిని అధిగమించేందుకు ప్రభుత్వం ఈ సబ్సిడీలను రూపొందించింది.

పరీక్షల కోసం విశ్లేషణ (ANALYTICAL POINT):

LPG vs PNG: * భద్రత: PNG గాలి కంటే తేలికైనది, కాబట్టి లీకేజీ జరిగితే త్వరగా గాలిలో కలిసిపోతుంది (LPG కంటే సురక్షితం).

- **సౌకర్యం:** సిలిండర్ బుకింగ్ అవసరం లేకుండా నిరంతర సరఫరా (Continuous Supply) ఉంటుంది.
- **పర్యావరణం:** ఇది స్వచ్ఛమైన ఇంధనం (Clean Fuel), తక్కువ ఉద్ఘాటాలను విడుదల చేస్తుంది.

G7 విదేశాంగ మంత్రుల సమావేశం (ఫ్రాన్స్) - ముఖ్యాంశాలు

1. భారత భాగస్వామ్యం & ప్రాముఖ్యత

- **వేదిక:** అబ్బే డెస్-వాక్స్-డి-సెర్నే (Abbaye des-Vaux-de-Cernay), ఫ్రాన్స్.
- **భారత హోదా:** G7 దేశం కాకపోయినప్పటికీ, భారత్‌ను 'భాగస్వామ్య దేశం' (Partner Country) గా ఫ్రాన్స్ ఆహ్వానించింది.
- **BRICS ప్రెసిడెన్సీ:** ప్రస్తుతం భారత్ **BRICS అధ్యక్షత** వహిస్తుండటంతో, G7 (అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు) మరియు BRICS (అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలు) మధ్య సమన్వయానికి ఈ సమావేశం వేదికైంది.

2. అంతర్జాతీయ సంస్కరణలు (MULTILATERALISM)

- **UNSC సంస్కరణలు:** ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతా మండలి (UN Security Council) లో సంస్కరణలు తీసుకురావాలన్న అవసరాన్ని జైశంకర్ నొక్కి చెప్పారు. శాశ్వత సభ్యత్వం కోసం భారత్ చేస్తున్న డిమాండ్‌ను పునరుద్ఘాటించారు.
- **గ్లోబల్ సౌత్ (Global South):** ఎరువుల సరఫరా, ఆహార భద్రత మరియు ఇంధన సవాళ్లు ఎదుర్కొంటున్న అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల (Global South) ఆందోళనలను భారత్ ఈ వేదికపై వినిపించింది.

3. ద్వైపాక్షిక చర్చలు (BILATERAL MEETINGS)

- జైశంకర్ ఫ్రాన్స్ విదేశాంగ మంత్రి **జిన్-నోయెల్ బారో**తో పాటు కెనడా (అనితా ఆనంద్), జపాన్ మరియు దక్షిణ కొరియా విదేశాంగ మంత్రులతో విడివిడిగా సమావేశమయ్యారు.
- కెనడాతో చర్చల్లో పశ్చిమ ఆసియా పరిణామాలు మరియు ద్వైపాక్షిక అంశాలు ప్రధానంగా వచ్చాయి.

ముఖ్య గమనిక (EXAM POINT):

ఈ సమావేశం ద్వారా భారత్ కేవలం ప్రాంతీయ శక్తిగానే కాకుండా, ప్రపంచ ఆర్థిక మరియు భద్రతా అంశాలలో (ముఖ్యంగా G7 మరియు BRICS మధ్య వారధిగా) నిర్ణయాత్మక పాత్ర పోషిస్తోందని స్పష్టమవుతోంది.

ఉత్తర కొరియా - బెలారస్ స్నేహ ఒప్పందం: ముఖ్యాంశాలు

1. సమావేశం మరియు వేదిక

- **నాయకులు:** బెలారస్ అధ్యక్షుడు **అలెగ్జాండర్ లుకాషెంకో** మరియు ఉత్తర కొరియా అధినేత **కిమ్ జోంగ్ ఉన్**.
- **వేదిక:** ఉత్తర కొరియా రాజధాని **ప్యోంగాంగ్** (Pyongyang).
- **సందర్భం:** గురువారం జరిగిన ద్వైపాక్షిక చర్చల అనంతరం ఇరు దేశాల మధ్య "స్నేహ మరియు సహకార ఒప్పందం" (Friendship and Cooperation Treaty) కుదిరింది.

2. ఒప్పంద ప్రాముఖ్యత

- **నూతన అధ్యాయం:** ఈ ఒప్పందాన్ని "ప్రాథమికమైనది" (Fundamental) గా లుకాషెంకో అభివర్ణించారు. ఇరు దేశాల మధ్య సంబంధాలు "కొత్త దశలోకి" ప్రవేశించాయని పేర్కొన్నారు.
- **వ్యూహాత్మక కూటమి:** రష్యాకు సన్నిహిత మిత్రదేశాలైన బెలారస్ మరియు ఉత్తర కొరియా పరస్పరం సహకరించుకోవడం ద్వారా అంతర్జాతీయంగా అమెరికా మరియు దాని మిత్రదేశాల ఒత్తిడిని ఎదుర్కోవాలని భావిస్తున్నాయి.

పోటీ పరీక్షల కోసం ముఖ్యాంశాలు (STATIC GK & CONTEXT):

దేశం	రాజధాని	కరెన్సీ	అధినేత
ఉత్తర కొరియా	ప్యోంగాంగ్	నార్త్ కొరియన్ వాన్ (Won)	కిమ్ జోంగ్ ఉన్
బెలారస్	మిన్స్క (Minsk)	బెలారసియన్ రూబుల్ (Rouble)	అలెగ్జాండర్ లుకాషెంకో

పరీక్షల కోసం విశ్లేషణ (ANALYTICAL POINT):

- **రష్యా కనెక్షన్:** రష్యా-ఉక్రెయిన్ యుద్ధం నేపథ్యంలో రష్యాకు మద్దతు ఇస్తున్న ఈ రెండు దేశాల మధ్య బంధం బలపడటం ప్రపంచ రాజకీయాల్లో కీలక మార్పు. గతంలో రష్యా అధ్యక్షుడు పుతిన్ కూడా ఈ రెండు దేశాలతో విడివిడిగా రక్షణ ఒప్పందాలు చేసుకున్నారు.
- **ఆంక్షల ప్రభావం:** ఐక్యరాజ్యసమితి మరియు అమెరికా ఆంక్షల వల్ల ఆర్థికంగా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్న ఈ దేశాలు, పరస్పర వాణిజ్యం మరియు సాంకేతిక మార్పిడి ద్వారా తమ ఆర్థిక వ్యవస్థలను బలోపేతం చేసుకోవాలని చూస్తున్నాయి.

'మిస్టర్ నోబడీ అగైన్స్ట్ పుతిన్' డాక్యుమెంటరీ నిషేధం - ముఖ్యాంశాలు

1. డాక్యుమెంటరీ వివరాలు

- **చిత్రం పేరు:** మిస్టర్ నోబడీ అగైన్స్ట్ పుతిన్ (Mr. Nobody Against Putin).
- **దర్శకత్వం:** పావెల్ తలంకిన్ (Pavel Talankin) మరియు డేవిడ్ బోరెన్స్ట్రెయిన్.
- **ప్రధానాంశం:** రష్యాలోని ఒక పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుడిగా పనిచేసిన పావెల్ తలంకిన్, ఉక్రెయిన్ యుద్ధం నేపథ్యంలో పాఠశాల విద్యార్థులకు ప్రభుత్వం అందిస్తున్న 'యుద్ధ అనుకూల ప్రచారం' (War Propaganda) మరియు సైనిక శిక్షణను రహస్యంగా చిత్రీకరించారు.
- **అవార్డులు:** ఈ చిత్రం 2026 ఆస్కార్ అవార్డుల్లో 'ఉత్తమ డాక్యుమెంటరీ ఫీచర్' (Best Documentary Feature) మరియు BAFTA అవార్డును గెలుచుకుంది.

2. రష్యా కోర్టు తీర్పు & కారణాలు

- **వేదిక:** రష్యాలోని చెల్యాబిన్స్క (Chelyabinsk) ప్రాంతీయ కోర్టు ఈ తీర్పునిచ్చింది.

- **నిషేధం:** రష్యాలోని మూడు ప్రముఖ స్ట్రీమింగ్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌ల (VKontakte, Yandex మొదలైనవి) నుండి ఈ చిత్రాన్ని తొలగించాలని ఆదేశించింది.
- **ప్రధాన ఆరోపణలు:**
 - ఈ చిత్రం రష్యా ప్రభుత్వం మరియు ఉక్రెయిన్ యుద్ధంపై "**ప్రతికూల దృక్పథాన్ని**" (Negative Attitude) ప్రచారం చేస్తోందని కోర్టు పేర్కొంది.
 - ఇందులో "**తీవ్రవాద చిహ్నాలు**" (ముఖ్యంగా యుద్ధ వ్యతిరేక నిరసనకారులు వాడే తెలుపు-నీలం-తెలుపు జెండా) ఉన్నాయని ఆరోపించింది.
 - మైనర్ల (విద్యార్థుల) దృశ్యాలను వారి తల్లిదండ్రుల అనుమతి లేకుండా వాడారని రష్యా మానవ హక్కుల మండలి ఫిర్యాదు చేసింది.

3. అంతర్జాతీయ ప్రాముఖ్యత

- **తొలిసారిగా కోర్టు ద్వారా:** రష్యాలో ఒక డాక్యుమెంటరీ యాక్సెస్‌ను పరిమితం చేయడానికి కోర్టును ఉపయోగించడం ఇదే మొదటిసారిగా భావిస్తున్నారు.
- **భావప్రకటనా స్వేచ్ఛ:** యుద్ధం మొదలైనప్పటి నుండి రష్యా ప్రభుత్వం తనపై వచ్చే విమర్శలను అణచివేయడానికి కఠినమైన చట్టాలను అమలు చేస్తోంది. ఈ తీర్పు అందులో ఒక భాగం.

గిరిజన భారతం: అడవి నుండి అంతర్జాతీయ ఫ్యాషన్ వరకు

1. భారత్ ట్రిబ్స్ ఫెస్ట్ (BHARAT TRIBES FEST) 2026

- **వేదిక:** సుందర్ నర్సరీ, న్యూఢిల్లీ (మార్చి 18-30, 2026).
- **నిర్వహణ:** గిరిజన వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ మరియు **TRIFED** (Tribal Cooperative Marketing Development Federation of India).
- **లక్ష్యం:** గిరిజన కళలు, సంస్కృతి మరియు వ్యవస్థాపకతను జాతీయ, అంతర్జాతీయ వేదికలపై ప్రదర్శించడం.

2. రీసా (RISA): ఒక ప్రీమియం గిరిజన బ్రాండ్

- గిరిజన హస్తకళలను అంతర్జాతీయ స్థాయిలో 'ప్రీమియం బ్రాండ్'గా నిలబెట్టడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం **RISA** అనే బ్రాండ్‌ను ప్రారంభించింది.
- **స్ఫూర్తి:** త్రిపురలోని సాంప్రదాయ 'రీసా' వస్త్రం.
- **ముఖ్య ఉత్పత్తులు:** * అస్సాంకు చెందిన **ఎరి & ముగా సిల్క్**.
 - లడఖ్ కు చెందిన **చాంగా పష్మీనా**.
 - ఒడిశాకు చెందిన **కోల్‌పాడ్ కాటన్**.
 - తమిళనాడుకు చెందిన **తోడ ఎంబ్రాయిడరీ**.
 - ఛత్తీస్‌గఢ్ కు చెందిన **డోక్రా ఆర్ట్ (Dokhra Art)**.

3. వన్ థన్ వికాస్ కేంద్రాలు (VDVKS): ఆర్థిక సాధికారత

- **నిర్మాణం:** ప్రతి క్లస్టర్‌లో 15 గిరిజన స్వయం సహాయక బృందాలు (SHGs) ఉంటాయి. ఒక్కో బృందంలో 20 మంది సభ్యులు (మొత్తం క్లస్టర్‌కు 300 మంది లబ్ధిదారులు) ఉంటారు.

- **విధులు:** అటవీ ఉత్పత్తుల (Minor Forest Produce - MFP) సేకరణ, నాణ్యత పెంపు (Value Addition), ప్యాకేజింగ్ మరియు బ్రాండింగ్.
- **మార్కెటింగ్:** 'ట్రైబెస్ ఇండియా' (Tribes India) నెట్వర్క్ ద్వారా విమానాశ్రయాలు, మార్ట్ మరియు ఈ-కామర్స్ ప్లాట్ఫారమ్లలో విక్రయాలు.

4. మహిళా సాధికారత & కేస్ స్టడీస్

గిరిజన ఆర్థిక వ్యవస్థలో మహిళలే ప్రధాన చోదక శక్తులుగా మారుతున్నారు:

- **దేబొంగ్లి చక్కా (మిజోరం):** 'బోధిబ్లూమ్ సొసైటీ' ద్వారా 500 మంది మహిళలకు ఉపాధి కల్పిస్తున్నారు.
- **ఊర్మిళ సోన్వర్ (జార్ఖండ్):** సంతాల్ సంస్కృతిని ప్రతిబింబించే హ్యాండ్ లూమ్ డిజైన్ల ద్వారా గుర్తింపు పొందారు.
- **అనిత రాణా (ఉత్తరాఖండ్):** ధారు తెగకు చెందిన ఈమె 'ముంజా గడ్డి' (Munja Grass) తో పర్యావరణ హితమైన ఉత్పత్తులను తయారు చేస్తున్నారు.

విశ్లేషణాత్మక అంశం (MAINS PERSPECTIVE):

గిరిజన ఉత్పత్తుల గ్లోబల్ వాల్యూ చైన్ ప్రాముఖ్యత:

1. **మధ్యవర్తుల తొలగింపు:** నేరుగా వినియోగదారునికి చేరడం వల్ల గిరిజనులకు గిట్టుబాటు ధర లభిస్తుంది.
2. **సుస్థిర అభివృద్ధి (Sustainable Development):** గిరిజన ఉత్పత్తులు సహజసిద్ధమైనవి మరియు పర్యావరణ హితమైనవి కాబట్టి అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో వీటికి డిమాండ్ పెరుగుతోంది.
3. **సాంస్కృతిక పరిరక్షణ:** ఆధునిక డిజైన్లను జోడించడం ద్వారా అంతరించిపోతున్న ప్రాచీన కళలకు పునర్జీవం లభిస్తుంది.

ఫైల్ ఇండియా ట్రైబల్ గేమ్స్ 2026 - ముఖ్యాంశాలు

1. ప్రాథమిక వివరాలు

- **నిర్వహణ కాలం:** మార్చి 25 నుండి ఏప్రిల్ 3, 2026 వరకు.
- **వేదిక:** ఛత్తీస్ గఢ్ (రాయ్ పూర్, జగదల్ పూర్ మరియు సుర్గుజా నగరాల్లో).
- **ప్రాధాన్యత:** గిరిజన క్రీడాకారుల కోసం ప్రత్యేకంగా నిర్వహించబడుతున్న మొట్టమొదటి జాతీయ స్థాయి క్రీడలు.
- **భాగస్వామ్యం:** 30 రాష్ట్రాలు మరియు కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల నుండి సుమారు 60,000 మంది క్రీడాకారులు పాల్గొంటున్నారు.

2. క్రీడలు మరియు మెడల్స్

- **మెడల్ ఈవెంట్స్ (7):** అథ్లెటిక్స్, ఫుట్ బాల్, హాకీ, వెయిట్ లిఫ్టింగ్, ఆర్చరీ (విలువిద్య), స్విమ్మింగ్ మరియు రెజ్లింగ్.
- **ప్రదర్శన క్రీడలు (Indigenous Sports):** మల్లఖంబ్ (Mallakhamb) మరియు కబడ్డీ.

- **మొత్తం మెడల్స్:** 338 (106 స్వర్ణం, 106 రజతం, 126 కాంస్యం). అథ్లెటిక్స్ విభాగంలో అత్యధికంగా 102 మెడల్స్ ఉన్నాయి.

3. చిహ్నం మరియు నినాదం (MASCOT & SYMBOLISM)

- **అధికారిక మాస్కట్: మోర్వీర్ (Morveer).**

- 'మోర్' అంటే ఛత్తీస్ గఢ్ బాషలో 'మనది', 'వీర్' అంటే ధైర్యవంతుడు. ఇది గిరిజన తెగల గర్వానికి, ధైర్యానికి ప్రతీక.

4. స్వదేశీ క్రీడల విశిష్టత (STATIC GK CONNECTION)

- **కబడ్డీ & మల్లఖంబ్:** ఈ రెండు క్రీడలు 1936 బెర్లిన్ ఒలింపిక్స్ లో ప్రదర్శన క్రీడలుగా (Demonstration Sports) అంతర్జాతీయ వేదికపై గుర్తింపు పొందాయి.
- **మల్లఖంబ్:** ఇది యోగా, జిమ్నాస్టిక్స్ మరియు బలానికి సంబంధించిన క్రీడ. దీనిని పూర్వం మల్లయోధుల శిక్షణ కోసం ఉపయోగించేవారు.

5. మౌలిక సదుపాయాలు మరియు ఎంపిక విధానం

- **ఎంపిక ప్రక్రియ:** ఇది రెండు దశల్లో జరుగుతుంది. మొదట రాష్ట్ర స్థాయి ట్రయల్స్, అనంతరం నేషనల్ స్పోర్ట్స్ ఫెడరేషన్ ద్వారా తుది ఎంపిక.
- **TIDC (Talent Identification and Development Committee):** ఈ కమిటీ క్రీడల సమయంలో ప్రతిభావంతులైన క్రీడాకారులను గుర్తించి వారికి తదుపరి శిక్షణను అందిస్తుంది.
- **నిర్వహణ:** కేంద్ర యువజన వ్యవహారాలు & క్రీడల మంత్రిత్వ శాఖ, భారత క్రీడా ప్రాధికార సంస్థ (SAI) మరియు ఛత్తీస్ గఢ్ ప్రభుత్వం సంయుక్తంగా నిర్వహిస్తున్నాయి.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్వీక్ నోట్స్ (QUICK EXAM NOTES):

అంశం	వివరాలు
తొలి వేదిక	ఛత్తీస్ గఢ్ (2026)
మాస్కట్	మోర్వీర్ (Morveer)
మొత్తం క్రీడలు	7 మెడల్ క్రీడలు + స్వదేశీ క్రీడలు
అత్యధిక మెడల్స్	అథ్లెటిక్స్ (102)

అంశం	వివరాలు
నేపథ్యం	ఖేల్ ఇండియా ప్రోగ్రామ్ కింద ఒక కొత్త విభాగం

విశ్లేషణాత్మక అంశం (MAINS PERSPECTIVE):

ట్రైబల్ గేమ్స్ ప్రాముఖ్యత: 1. **సామాజిక విలీనం:** వామపక్ష తీవ్రవాద ప్రభావిత ప్రాంతాలైన బస్తర్, సుర్గుజా వంటి ప్రాంతాల యువతను ప్రధాన స్రవంతిలోకి తీసుకురావడానికి క్రీడలు ఒక సాధనంగా ఉపయోగపడతాయి.

2. **వారసత్వ పరిరక్షణ:** అంతరించిపోతున్న స్వదేశీ క్రీడలకు జాతీయ గుర్తింపు లభిస్తుంది.

3. **ప్రతిభ గుర్తింపు:** గ్రామీణ మరియు అటవీ ప్రాంతాల్లో దాగి ఉన్న క్రీడా ప్రతిభను వెలికితీసి అంతర్జాతీయ స్థాయికి చేరవేసే అవకాశం లభిస్తుంది.

తొలి BRICS యువజన సమన్వయ సమావేశం 2026 - ముఖ్యాంశాలు

1. సమావేశ వివరాలు

- **తేదీ:** మార్చి 25, 2026.
- **నిర్వహణ:** భారత ప్రభుత్వ యువజన వ్యవహారాలు మరియు క్రీడల మంత్రిత్వ శాఖ.
- **ఫార్మాట్:** వర్చువల్ (Virtual) పద్ధతిలో నిర్వహించబడింది.
- **ప్రాధాన్యత:** 2026లో BRICS అధ్యక్ష పదవిని భారత్ స్వీకరించిన తర్వాత జరిగిన మొదటి అధికారిక యువజన విభాగ సమావేశం ఇది.

2. ఇతివృత్తం (THEME)

ఈ సమావేశం కింది థీమ్తో నిర్వహించబడింది:

“Building for Resilience, Innovation, Cooperation and Sustainability”

(స్థిరత్వం, ఆవిష్కరణ, సహకారం మరియు సుస్థిరత కోసం నిర్మాణం)

3. చరించిన ప్రధాన అంశాలు (KEY INITIATIVES)

భారత్ ఈ ఏడాది (2026) నిర్వహించబోయే కార్యక్రమాల ముసాయిదాను సమర్పించింది:

- **యువజన శిఖరాగ్ర సదస్సు (Youth Summit):** సభ్య దేశాల యువత మధ్య చర్చలు.
- **యువజన మంత్రిత్వ శాఖల సమావేశం (Youth Ministerial Meeting):** విధానపరమైన నిర్ణయాల కోసం.

- సర్వ బ్రిక్స్ వాలంటీరింగ్ (Serve BRICS): స్వచ్ఛంద సేవ కార్యక్రమాల నిర్వహణ.
- యూత్ డెవలప్ మెంట్ ఫోరమ్: యువత అభివృద్ధికి సంబంధించిన వివిధ అంశాలపై చర్చలు.

4. సహకార రంగాలు (PILLARS OF COLLABORATION)

సభ్య దేశాల మధ్య కింది అంశాలలో సహకారం పెంపొందించాలని నిర్ణయించారు:

- విద్య మరియు నైపుణ్యాభివృద్ధి.
- యువ వ్యవస్థాపకత (Youth Entrepreneurship).
- సైన్స్ మరియు ఆవిష్కరణలు.
- ఆరోగ్యం, క్రీడలు మరియు పర్యావరణ సుస్థిరత.
- వివిధ మతాల మధ్య సంభాషణ (Interfaith Dialogue) మరియు యువత మార్పిడి కార్యక్రమాలు.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్వీక్ నోట్స్ (QUICK EXAM NOTES):

అంశం	వివరాలు
BRICS అధ్యక్ష దేశం (2026)	భారతదేశం
సమావేశ తేదీ	మార్చి 25, 2026
నిర్వహించిన శాఖ	యువజన వ్యవహారాల శాఖ (ఏపీకి చెందిన మంత్రి కె. రామ్మోహన్ నాయుడు గారు ప్రస్తుతం కేంద్రంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నారు)
ముఖ్య ఉద్దేశ్యం	BRICS దేశాల యువత మధ్య సమన్వయం మరియు సహకారం
సభ్య దేశాలు	బ్రెజిల్, రష్యా, ఇండియా, చైనా, సౌత్ ఆఫ్రికా (మరియు కొత్తగా చేరిన దేశాలు)

విశ్లేషణాత్మక అంశం (ANALYTICAL POINT):

భారత అధ్యక్షత ప్రాముఖ్యత: అంతర్జాతీయ వేదికలపై యువతకు సంబంధించిన విధాన రూపకల్పనలో భారత్ తన ముద్ర వేయడానికి ఇది ఒక గొప్ప అవకాశం. ముఖ్యంగా 'గ్లోబల్ సౌత్' (Global

South) యువత ఆకాంక్షలను ప్రతిబింబించేలా కార్యక్రమాలను రూపొందించడంపై భారత్ దృష్టి సారించింది.

